MİLLİ EĞİTİM VEKÂLETİ YAYIM MÜDÜRLÜĞÜNCE HER HAFTA PAZARTESİ GÜNLERİ ÇIKARILIR. İLGİLİ MAKAM VE MÜESSESELERE PARASIZ GÖNDERİLİR.

T. C.
MİLLÎ EĞİTİM VEKÂLETİ
TEBLİĞLER DERGİSİ

YILLIK ABONESİ 40 KURUŞTUR ABONE TUTARI MALSANDIKLARINDAN BİRİNE YATIRILMALI VE ALINACAK MAKBUZ MİLLÎ EĞİTİM VEKÂLETİ YAYIM MÜDÜRLÜĞÜNE GÖNDERİLMELİDİR

CİLT: 16 — 16 KASIM 1953 — SAYI: 773

Büyük Atatürk'ün ebedî istirahatgâhı Anıt Kabire tevdi olunduğu gün.

CUMHURBAŞKANI CELÂL BAYAR'IN MİLLETİMİZE HİTABI

Büyük Türk milleti,

«Atatürk, tam 15 yıl önce bugün, hayata gözlerini kapamıştı.

O gün, bütün Türk milleti gözyaşı dökmüş, insaniyet âlemi elemimize iştirâk etmişti. Çünkü, Türk milleti büyük bir evlâdını, beşeriyet, insanlık idealine hâdim en kuvvetli bir rüknünü kaybetmişti.

Şimdi, şu anda, mâneviyatını ruhlarımızda mukaddes bir varlık halinde yaşattığımız Kemal Atatürk'ün «fani vücudunu» ebedî medfenine, «Anıt-Kabir» adını verdiğimiz buraya, tevdi etmek için toplanmış bulunuyoruz.

Milletlerin hayatında sayılı günler vardır.

Türk milletinin de, «kara günü» olan 10 Kasım 1938 den bu yana, O nun yokluğundan doğan ıstırap ve hicranlarımız dinmemiş, millî matemimiz eksilmemiş, minnet borcumuzla beraber devam etmektedir.

Yurttaşlarım,

Tarih bize gösteriyor ki, yeni devir açan ileri milletler, evvelâ büyük evlât yetiştirmişlerdir. Kemal Atatürk de, hiç şüphe yok ki, bu müstesna hârika şahsiyetlerden biridir. O'nun yarattığı, milletine hediye ettiği muhteşem eserlere baktıkça şu hükme varılır:

O, büyük bir askerdir. O, emsalsiz bir devlet adamı, müstesna bir inkılâpçı ve mânevi gıdasını, memleketine hizmet aşkını, içinde yetiştiği cemiyetten, bu millî ilham kaynağından alan bir dâhidir.

Büyük devlet adamı Atatürk, saltanatın ve ona bağlı müesseselerin tamamiyle çürüdüğüne kaniydi. Onun içindir ki, millî hâkimiyete dayanan, kayıtsız, şartsız müstakil bir Türk Devleti kurmak kararını verdi. Bu maksadını tahakkuk ettirme yolunda, karşısına çıkan bütün tehlikeler, memleketin büyük bir kısmını istilâ altında bulunduran yabancı ordular, istibdat ve gerilik adına yer yer korkunç ayaklanmalar, hattâ ölüm cezasına mahkûm oluşu, bütün bunlar, O'nun çelik iradesini asla sarsmadı.

Tarihî bir hakikattir ki, Millî Mücadelenin en mühim merhalesini, Türkiye Büyük Millet Meclisinin, millî hâkimiyetin yegâne ve hakikî mümessili olarak, fevkalâde salâhiyetlerle işe başlaması teşkil eder. Büyük Millet Meclisi için, kendisi, haklı olarak: «En büyük eserimdir» derdi.

Büyük Millet Meclisinin kurulması ve lâik, demokratik Cumhuriyet rejiminin hukukî mesnedini teşkil eden Anayasa'nın vücuda getirilmesiyle yepyeni bir Türk devletinin sağlam temelleri atılmış oldu. Bu suretle Atatürk, yeni Türk devletinin bânisi ve dünya çapında devlet adamı olmak şeref ve vasfını kazandı.

Büyük asker Atatürk'ü, yalnız fıtrî cesaretiyle bir kahraman tanımak, noksan bir görüş olur.

O, «strateji ve taktik» sahasında, kendisine mahsus engin bilgileriyle, askerlik mesleğinin en kudretli mümessili, dâhiyane buluşlariyle harb üstadı, tek kelime ile, emsalsiz bir kumandandı.

O, yüksek kumanda mevkilerinde bulunanların, yalnız askerî değil, siyasî ve iktisadî geniş bir dünya görüşüne sahip olmalarını isterdi. Çünkü kendisi, bizzat bu hasletleri haizdi.

Asker Mustafa Kemal'in, Türk milletinin mukadderatında çok mühim tesiri olmuştur.

O'nun idare ettiği ve her defasında kazandığı şan ve şahamet dolu meydan muuharebeleri, millî hayatımız için birer dönüm noktasıdır. Bu zaferler, millet olarak, varlığımızın devamını sağlamıştır.

Anafartalar kahramanı genç general Mustafa Kemal, Millî Mücadelenin en felâketli ânında da, kurtuluş ümidinin tek sembolü olarak, kurtarıcı olarak, millî ordunun başındadır. Türkiye Büyük Millet Meclisi Ordularına Başkumandan seçilmiştir. O zaman Başkumandan Mustafa Kemal harikulâde bir irade ile haykırmış:

«Hayır! Milletimiz esir olmıyacaktır. Müstevlileri behemehal mağlûp edeceğim; bütün millete, bütün âleme ilân ediyorum» demiştir.

Netice heskesce malûmdur. Eşsiz bir zaferle İstiklâl Savaşının esas umdesi «Misakı Millî» tahakkuk ettirilmiş, milletimiz millî hürriyet ve istiklâline kavuşmuştur.

Vatandaşlarım,

Atatürk'ün en kuvvetli bir tarafı da inkılâpçılığıdır. Bilindiği gibi, devrini yaşayıp ikmâl etmiş «teokratik» nizamın hâkim bulunduğu cemiyetler, istenildiği gibi inkişaf edememişlerdir. Geri kalmış bir cemiyetin, muasır bir devlet kurup yaşatması da mümkün değildir. Memleketimizde, son bir iki asır zarfında, ileri bir idare kurmak gayretlerinin birçok defalar tekrarını görürüz. Fakat, yarı teokratik bir temel üzerine

muasır medeniyet seviyesinde bir devlet kurmanın mümkün olamıyacağı birçok acı veya kanlı tecrübelerle anlaşılmıştır.

Atatürk, itibar ve mânasını kaybeden teokratik ve monarşik padişahlık idaresine bir kıymet izafe etmenin doğru olmadığını anlamıştı. Artık, memleket için meşum olan bu idareye karşı çevrilen her silâh, kendilerince mukaddesti.

Atatürk, imparatorluğun mütereddit ricali gibi, iki zıt ucu telif şeklindeki çıkmazda. bocalayıp kalmadı. Cesur adımlarla ilerledi.

Kendisine rehber olan prensiplere göre, «hakikî mürşit ilimdir». Milletlerin hayatında muasır ve hakikî ilim ve onun yaratığı vasıtalar ise ancak Garp medeniyetinde bulunabilir. Türkler bu muasır medeniyet camiası içinde yerlerini almalı, kendi ifadeleriyle devam ediyorum:

«Türkiye Cumhuriyeti halkı tamamen asri ve bütün mâna ve eşkaliyle medeni bir içtimaî heyet haline gelmelidir».

Bu prensiplerin tatbik edilmesi neticesindedir ki, memleketimizde eski hayat ve eski hukukun yerine yeni hayat tarzı ve medenî hukuk kaim oldu. Kıyafette, görüş ve düşünüşte, zihniyette esaslı değişiklikler oldu. Bugün, tam mânasiyle medeni bir cemiyet olmanın gururunu yaşıyoruz.

Yurttaşlarım,

Atatürk'ün milliyetçilik anlayışı da çok ileri ve geniştir. Vatandaşlar arasında müşterek rabıtanın, birlik idealinin, ancak hodbin olmıyan bir milliyetçilik anlayışı içinde tahakkuk edeceğine inanırdı.

Atatürk'ün milliyetçilik anlayışı çok insanidir. O'nun dünya meselelerini görüş ve muhakeme tarzı işte bu insanî milliyetçilik anlayışına sıkı sıkı bağlıydı.

«Beşeriyetin tek bir vücut, milletlerin de bunun birer uzvu olduğuna» kaniydi.

«İnsan evvelemirde mensup olduğu milletin varlığı ve saadeti için çalışmalı, fakat, cihan milletlerinin de huzur ve refahını korumalıdır.» derdi.

Egoizmi ve tahakküm zihniyetini, bütün insanlık için felâket ve sefalet menbaı sayar, beşeriyetin hakikî saadetinin, cihan sulhü içinde, ancak milletlerin hak ve hüriyetlerine riayet temin edileceğini söylerdi.

Muhterem vatandaşlarım,

Atatürk'ün, çok kısa olarak belirtmeğe çalıştığım müstesna vasıflarının ve bunların neticesi olan emsalsiz başarılarının bir teki dahi, bir fâniyi milletler nazarında, tarihte, ebedileştirmeğe kâfi gelir. Halbuki, O, devlet kurmakta, devlet idare etmekte, askerlikte, inkılâpçılıkta, ayrı ayrı en mümtaz vasıflara sahip olduğunu bütün cihana göstermiş, yirminci asrın, en önde bir lideri olduğunu ispat etmiştir.

Atatürk !

Sen bizdendin. Seni halife yapmak, padişah yapmak isteyenler oldu. İltifat etmedin. Millî irade yolunu seçtin. Hayat ve şahsiyetini milletin hizmetine vakfettin. Türk'ün gıpta ettiği, taziz ettiği, övdüğü ve övündüğü vasıflara maliktin, bütün bu meziyetlerinle Türk'ün ta kendisiydin.

Şimdi seni kurtardığın vatanın her köşesinden gönderilen mukaddes topraklara veriyoruz.

Bil ki: Hakikî yerin, daima inandığın ve bağlandığın Türk milletinin, minnet dolu sinesidir.

Nur içinde yat!

BU DERGİDEKİ KANUNLAR, KARARLAR VE TAMİMLERLE DİĞER YAZILAR TARAFIMIZDAN OKUNMUŞTUR.

1	12	23	34	45
2	13	24	35	46
3	14	25	36	47
4	15	26	37	48
5	16	27	38	49
6	17	28	39	50
7	18	29	40	51
8	19	30	41	52
9	20	31	42	53
10	21	32	43	54
11	22	33	44	55

(Bu dergi 15/12/1953 tarihinde basılmıştır.)

ANKARA 1953 — MİLLÎ EĞİTİM BASIMEVİ